

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi luottotietolain, maksupalvelulain 86 §:n ja rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta

Johdanto

EU:n tietosuojasääntelyä on uudistettu ja sen seurauksena kansallista sääntelyä on tullut muuttaa vastaamaan tätä EU-sääntelyä. EU-tasolla on hyväksytty yleinen tietosuoja-asetus eli Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja rikosasioiden tietosuojadirektiivi eli Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680 luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta. Rikosasioiden tietosuojadirektiivin mukaan sen noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset on tullut antaa ja julkaista viimeistään 6. toukokuuta 2018. Yleisen tietosuoja-asetuksen soveltaminen alkoi 25. toukokuuta 2018.

Yleinen tietosuoja-asetus sekä tietosuojalaki (1050/2018) ja laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (1054/2018), jolla pannaan täytäntöön rikosasioiden tietosuojadirektiivi, ovat henkilötietojen käsittelyyn sovellettavat yleissäädökset. Yleislakien lisäksi henkilötietojen käsittelyä koskevaa sääntelyä on runsaasti erityislaeissa, mukaan lukien luottotietolaki (527/2007), maksupalvelulaki (290/2010) ja rikosrekisterilaki (770/1993).

Luottotietolain ja maksupalvelulain muutostarpeita on arvioitu oikeusministeriön asettamassa työryhmässä, jonka tehtävänä oli arvioida EU:n uuden tietosuojasääntelyn edellyttämiä muutoksia oikeusministeriön hallinnonalan lakeihin. Työryhmän toimikausi päättyi 31.12.2018. Työryhmä laati luonnokset EU-sääntelyn edellyttämistä välttämättömistä lainmuutoksista. (Asiaan liittyvät tarkemmat tiedot löytyvät valtioneuvoston hankerekisteristä numerolla OM023:00/2018.)

Luottotietolain ja maksupalvelulain osalta tietosuojasääntelyn edellyttämät muutokset edellyttivät lisävalmistelua. Lisäksi rikosrekisterilaissa on havaittu tietosuojalainsäädännön kanssa ristiriidassa oleva säännös, joka koskee oikeutta luovuttaa tietoja poikkeustapauksessa henkilön luotettavuuden selvittämiseksi. Näitä koskevista muutosehdotuksista on laadittu luonnos hallituksen esitykseksi.

Ehdotettujen lakien on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian.

Vastausohjeet vastaanottajille

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi luottotietolain, maksupalvelulain 86 §:n ja rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta. Taloudellisten vaikutusten arviointia on tarkoitus tarkentaa lausuntopalautteen perusteella. Lausunnonantaja pyydetään ottamaan kantaa erityisesti esityksen yritysvaikutuksiin.

Myös muut kuin alla Jakelu-kohdassa mainitut tahot voivat antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi oikeusministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin.

Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausunto.om@om.fi.

Huomaattehan, että kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan oikeusministeriölle viimeistään 10.7.2020.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat lainsäädäntöneuvos Virpi Koivu p. 02951 50071 ja erityisasiantuntija Jassi Saurio, p. 02951 50235, (etunimi.sukunimi@om.fi)

Liitteet:

[HE_luonnos_13.5.2020.pdf](#) - Hallituksen esityksen luonnos

[LIITE_HE_luonnos.pdf](#) - Rinnakkaisteksti

[RP_utkast_13.5.2020.pdf](#) - Utkast till regeringsproposition

[BILAGA_RP_utkast.pdf](#) - Parallelltext

Jakelu:

Ab Compass Card Oy Ltd
Bisnode Finland Oy
Checkout Finland Oy
Eduskunnan oikeusasiamies
Electronic Frontier Finland (Effi ry)
Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
ePassi Clearing Oy
Euteller Oy
Fellow Finance Oyj

Finanssiala ry
Finanssivalvonta
Holvi Payment Services Oy
Kaupan liitto ry
Keskuskauppakamari
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kuluttajaliitto ry
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto
MobilePay Finland Oy
Oikeuskanslerin virasto
Oikeusrekisterikeskus
Open Knowledge Finland
Paytrail Oyj
Prasos Oy
St1 Finance Oy
Suomen Asiakastieto Oy
Suomen Yrittäjät ry
Svea Payments Oy
Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINE
Valtioneuvoston lainsäädännön arviointineuvosto
Valtiovarainministeriö
Vauraus Suomi Oyj
Verifone Finland Oy
Ålands landskapsregering

Lausunnonantajan lausunto

Lakiehdotus luottotietolain muuttamisesta

Lakiehdotus maksupalvelulain 86 §:n muuttamisesta

Lakiehdotus rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta

Arviot luottotietolain/ maksupalvelulain muutosten taloudellisista vaikutuksista yrityksille

Muut huomiot

Suurpää Helka Johanna
OM

Koivu Virpi
OM